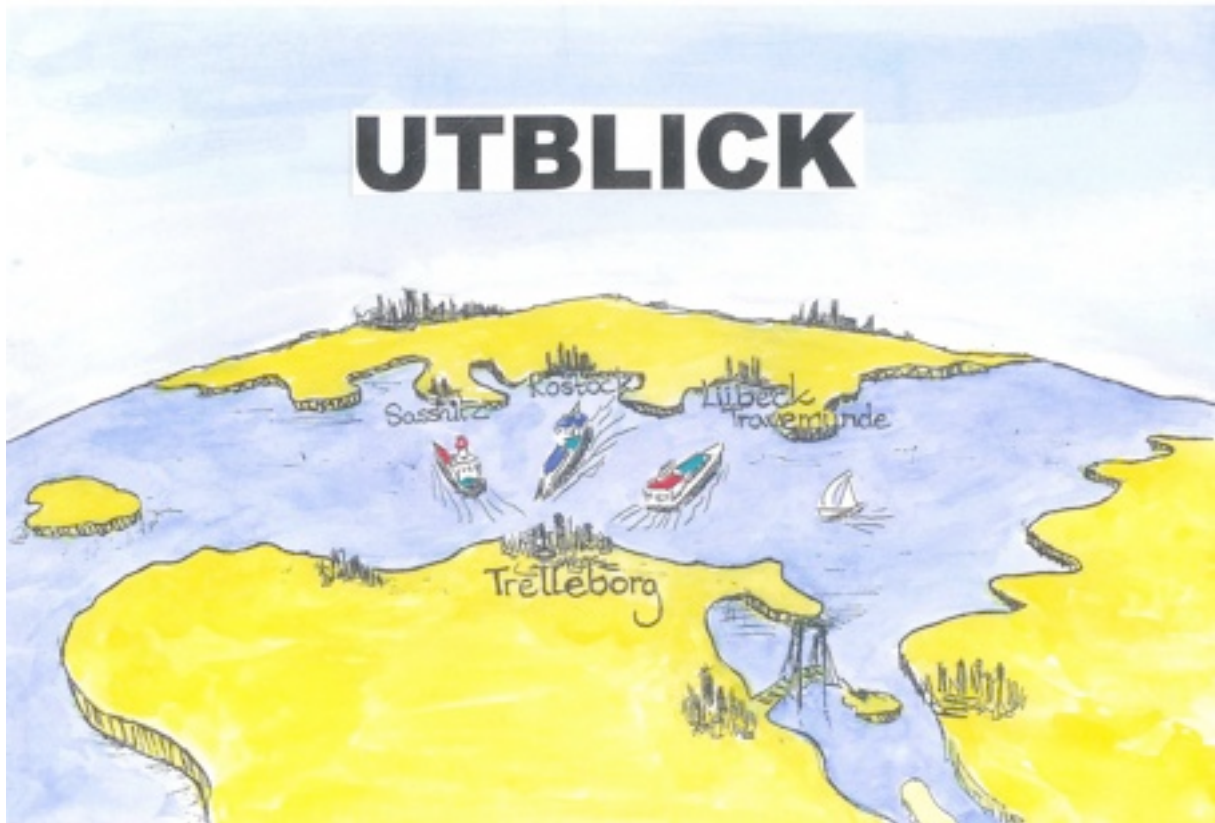

UTBLICK

Nummer 4, årgång 25, november 2017.

Organ för Vänskapsföreningen Sverige-Tyskland i Trelleborg

Kära medlemmar!

Efter regn, rusk och en kylig sommar är det åter höst. En färgsprakande årstid, som jag vill tillägna följande rader:

***Höstlöven i tusenfalt de glöda,
guldfärgade, orange och eldigt röda.
I korgen ligger svamp och skogens bär,
och vinden viskar, nu är hösten här.***

Visste ni, att höst kommer från ordet inhösta, som betyder att samla in. Väl förberedda för den kommande kalla årstiden har säkert många av er fyllt förråden med allt vad trädgården och skogen har att erbjuda av nyttigheter.

Oktober och november är lugna månader. Den hektiska sommaren är förbi, och vi har tid att ägna oss åt föreningsverksamhet, innan julen står för dörren. Vårt höstmöte den 19 oktober lockade många deltagare. Stämningen var glad och gemytlig, trots att det var trångt och varmt i lokalen.

Ett glatt rundabordsgång

Efter information om kommande aktiviteter serverades läckra danska snittar, som åts med god aptit.

Inbjudande goda smörrebröd

Mums, det här smakade gott!

Efter att ha stillat den kroppsliga hungern lyssnade vi på en intressant power point presentation med titeln ”Varieténs Dagsländor”. Under författaren Bert Åkessons kunniga ledning förflyttade vi oss till Stockholms scener, där varietén på 1890-talet blomstrade. Vad få vet, är att det fanns ett flertal bejublade artister med skånsk bakgrund. Bland dessa är här Sigge Wulff mest värd att nämnas, eftersom han var en av de bästa kabarésångare som Sverige haft. Visan om ”Kalle P” blev ett av hans främsta slagnummer, och den sjungs än idag. Nattliv med mycket champagne och dålig hälsa bidrog till att Sigge Wulff, denne legendariske artist, bara blev 22 år gammal. Ett tragiskt slut för 1890-talets store idol.

Vår föredragshållare Bert Åkesson

Efter detta lärorika föredrag fick kaffe och kaka avsluta ännu ett trivsamt medlemsmöte.

Till stor glädje har våra utbyten och vänskapliga förbindelser med Sassnitz fortsatt. Under sina många år som borgmästare i Sassnitz verkade Dieter Holtz för goda relationer med vår förening. Hans hustru Dorothea Holtz, ordförande för hjälporganisationen Volkssolidarität i Sassnitz, har fortsatt i samma goda anda. Under Palmfestivalen gästades vi i styrelsen av Dorothea Holtz och ytterligare åtta medlemmar tillhörande Volkssolidarität. På besöksprogrammet

stod förutom Palmfestivalen, övernattnig i våra hem, gemensamma måltider och ett mycket uppskattat besök på Borgquistska Hattmuseet.

Dieter agerade tolk

Ingrid Zachau, Birgit Holmberg och Dorothea Holtz i vänskapligt samtal

Samling inför avfärd till Sassnitz

Den 1-3 september var det dags för vår medlemsresa till Lüneburg. Det första intressanta stoppet på nedresan var i Scharnebeck. Där har man konstruerat ett tekniskt imponerande lyftverk, som kan lyfta båtar från Elbe-Seitenkanalen till Mittellandkanalen och tvärtom. Sittande i en båt fick vi själva uppleva, efter det att vatten släppts in i bassängen, hur en höjdskillnad på 38 m känns.

Schiffhebewerk i Scharnebeck

En hisnande upplevelse!

Vi bodde två nätter i Lüneburg, som är en mycket vacker stad. Här finns många praktfulla byggnader, som minner om svunna tider, då Lüneburg var en rik stad tack vare saltet.

Dag två, det efterlängtrade besöket på Lüneburger Heide, var resans verkliga höjdpunkt! Med häst och vagn åkte vi ut på heden, där vi njöt av storslagen natur. Ljungen blommade, och det rådde en otrolig stillhet över det vackra hedlandskapet.

Med hästskjuts färdades vi över heden

På vår åktur gjorde vi ett stopp i orten Wilseder, där det finns ett museum, som visar hur man levde på heden förr i tiden.

Fikapaus i Wilseder (Ingrid, Margarete, Elke, Mona och Tore)

Det här var bara några korta men minnesvärda glimtar från vår resa till Lüneburg, ett uppskattat resmål med natursköna omgivningar. Vi tackar Margaretha Blennhede för god planering och Roland Petersson för det praktiska genomförandet av en lyckad resa.

Trots att det fortfarande är höst, har affärerna redan tjuvstartat med försäljning av allsköns julpynt, och tidningarna annonserar om julbord och julresor. Vår förening väntar till den 14 december med att ge en liten försmak av julens ankomst. Då ser vi fram emot ett högtidligt Luciafirande med vacker sång. Våra vänner Rosemarie och Wulf Krentzien från Sassnitz kommer på besök och berättar om en dramatisk självupplevd flykt 1945 undan krigets fasa. Vi hoppas, att årets sista medlemsmöte blir en stämningsfull kväll.

Tveka inte, kom i julstämning och anmäl er till mötet den 14 december!
VÄLKOMNA!

Text och bilder: Monica Rosenqvist / monica_rosenqvist@telia.com /

Jul igen! Medlemsmöte med Luciatåg och kärt besök.

Program: Besök av Trelleborgs Lucia med tärnor.

Vi får också besök av våra vänner från Sassnitz: Rosemarie och Wulf Krentzien.

Rosemarie är född Weilandt. En släkting till henne Johannes Weilandt sparade brev och dokument från 1944-1947. Dessa låg sedan orörda i en så kallad flytkoffert i 70 år. Brev och dokument beskriver det tyska sammanbrottet ur ett personligt perspektiv. Rosemarie och Wulf har renskrivit allt och sammanställt en bok med texter, bilder och kartor med släktens flyktvägar. Detta kommer de att visa och berätta om. (På svenska)

Tid: Torsdagen den 14 december, kl. 18.30.

Lokal: Immanuelskyrkan, Nygatan 10.

Möjlighet till fri parkering på Söderslättsgymnasiets gård.

Förtäring: Jullandgång, öl/ julmust /vatten, kaffe och kaka.

Pris: 100 kr/person.

Anmälan: Anmälan senast den 3 dec. till Dieter Lebeck tel. 0410/18968 eller 0730-243777 eller dieter.lebeck@telia.com

Välkomna! Styrelsen

Planerad verksamhet våren 2018

Årsmöte: Torsdagen den 15 februari 2018, kl. 18.30. Kallelse och detaljerat program i Utblick nr 1.

Medlemsmöte: Torsdagen den 12 april. Inbjudan och detaljerat program i Utblick nr 1.

Resmål : Schleswig-Holstein och Nordfriesland i början av juni. Vi kommer förmodligen att bo i staden Husum, som är centrum i ett intressant område med speciell natur och intressanta byar, där naturens nycker och kraft har fått bestämma byggnads - och levnadsvillkor.

3 övernattningar, alltså 4 dagar. Detaljerat program , kostnader o.s.v. i Utblick nr 1.

Resegruppen

Tala plattyska! – Snack Platt!

Jag skulle för ganska många år sedan på kurs i St. Peter-Ording i Schleswig-Holstein. På tåget från Kiel till Husum började en äldre dam prata med mig.

Jag förstod nästan ingenting. Pinsamt - jag som var tysklärare. Vid framkomsten beklagade jag mig för mitt värdfolk. ” Ingen fara, vi förstår inte heller. Det är plattyska.”

Plattyska (Lågtyska) är ett germanskt språk och mer likt holländska än högtyska. Det talas fortfarande i Nordtyskland längs kusten och på Frisiska öarna. Precis som svenska dialekter har det varit på tillbakagång, men man försöker på olika vis hålla det levande.

Under Hansans storhetstid var plattyska ett s.k. lingua franca d.v.s. ett kommunikationsspråk mellan Tyskland och de nordiska länderna. Plattyska ord strömmade under denna period in i det svenska språket. August Strindberg påstod, något överdrivet, att ”svenska är plattyska i tolv dialekter”.

Egentligen bör vi som svenskar förstå plattyska ganska bra. Kolla här:

Svenska	Lågtyska	Tyska	Svenska	Lågtyska	Tyska
<i>Äpple</i>	<i>Appel</i>	<i>Apfel</i>	<i>Det</i>	<i>Dat</i>	<i>Das</i>
<i>Hus</i>	<i>Huus</i>	<i>Haus</i>	<i>Hög</i>	<i>Hoog</i>	<i>Hoch</i>
<i>Skepp</i>	<i>Schipp</i>	<i>Schiff</i>	<i>Två</i>	<i>Twee</i>	<i>Zwei</i>
<i>Tid</i>	<i>Tied</i>	<i>Zeit</i>	<i>En</i>	<i>Een</i>	<i>Eins</i>
<i>Dag</i>	<i>Dag</i>	<i>Tag</i>	<i>Äta</i>	<i>Eten</i>	<i>Essen</i>

Vad handlar den här visan om?

(*Tips: Ungdomen är sig lik i alla tider*)

1. Dat du mien Leewsten büst, Dat du wol weesst Kumm bie de Nacht, kumm bie de Nacht, segg wo du heesst	4. Kummt den de Morgenstern Kreit de oll Hahn, Leewsster mien, Leewster mien, Denn möösst du gahn.
--	---

2. Kumm du um Middernacht, Kumm du Klock een! Vader slöppt, Moder slöpt, ich slap alleen.	5. Sachen den Gang henlang, Lies´ mit de Klink Vader meent, Moder meent Dat deit de Wind.
--	--

3. Klopp an de Kammerdör
Fat an de Klink!
Vader meint, Moder meint
Dat deit de Wind

Översättning i Utblick nr 1, 2018.
Birgit

Schleswig-Holstein

Schleswig-Holstein är förbundslandet som ligger mellan två hav: Nordsjön och Östersjön. Landets hymn heter också mycket passande: *Schleswig-Holstein meerumschlungen*. I norr är landgräns till Danmark.

Namnet härstammar från det danska Slesvig och Holstein från den tyska ätten med samma namn.

Kiel är huvudstad. En annan stor stad är Lübeck. Schleswig–Holstein har en folkmängd på knappt 3 miljoner. Det officiella språket är tyska och erkända minoritetsspråk är danska, frisiska och plattyska.

Detta är ett gränsland med allt vad det kan innebära. Historiskt sett har konflikterna och motsättningarna varit många.

1864 utbröt det dansk-tyska kriget. Den danska armén besegrades och provinsen Schleswig-Holstein införlivades i den preussiska staten.

Efter Första världskriget återfick Danmark 1920 norra Slesvig genom folkomröstning i området, vilket medförde dansk och tysk minoritet på båda sidor om gränsen.

Efter Andra världskriget blev provinsen Schleswig-Holstein ett förbundsland i Västtyskland.

VÄNSKAPSFÖRENINGEN Sverige-Tyskland i Trelleborg

Ordförande: Monica Rosenqvist Tel. 0410-167 64
V. Ordförande: Bertil Tomelius Tel. 0709-24 76 41
Sekreterare: Ingrid Tunestål Tel. 0708-92 08 78
Kassör: Bengt Siwersson Tel. 0738 37 91 12

Medlemstidning: UTBLICK Birgit Holmberg , Ingrid Tunestål
och Helge Olsson

Vice. Sekreterare: Margarete Borgquist,

PR-ansvarig, Webbmaster: Bertil Tomelius tomelius@punkt.se

Researrangörer: Margaretha Blennhede

0410-411 32, margarethablennhede@hotmail.com

Dieter Lebeck 0410-189 68, 0730-243777, e-post dieter.lebeck@telia.com,

Arkivansvarig: Dieter Lebeck 0410-189 68,

0730-243777, dieter.lebeck@telia.com,

Ansvariga medlemsmöten: Margarete Borgquist, Eva Persson,

Bengt Siwersson och Lena Welinder.

Bankgiro nr 105-0947 Organisations nr 802438-5083

Post: Vänskapsföreningen Sverige –Tyskland i Trelleborg

c/o Helge Olsson, Västergatan 28, 231 70, ANDERSLÖV

e-post: svetyitrbg@telia.com

Hemsida: <http://www.foreningen-sverige-tyskland.se>

Vänskapsföreningen samarbetar med Studieförbundet Vuxenskolan